

Gairės

GAIRĖS

dėl susijusioms įmonėms, įskaitant dalyvavimą
valdant kapitalą, taikomų sąlygų

EIOPA –Priežiūros taryba –25/522
Priimta 2025 m. lapkričio 26 d.

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

SUSIJUSIOMS ĮMONĖMS, ĮSKAITANT DALYVAVIMĄ, TAIKOMOS TVARKOS GAIRĖS

ĮŽANGA

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 (EDPPI reglamentas) 16 straipsnį¹ EDPPI paskelbia šias gaires dėl susijusioms įmonėms, įskaitant dalyvavimą, taikomų sąlygų.
2. Gairės susijusios su Direktyvos 2009/138/EB (Mokumas II) 92 straipsnio 1a ir 2 dalimis ir 111 straipsnio 1 dalies m punktu, taip² pat su Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/35 (Komisijos deleguotasis reglamentas 2015/35) 68, 168 ir 171 straipsniais.³
3. Šios gairės skirtos priežiūros institucijoms pagal direktyvą „Mokumas II“.
4. Šių gairių tikslas – pateikti gaires dėl susijusių įmonių, įskaitant dalyvavimą, nustatymo ir traktavimo, siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį visose valstybėse narėse.
5. Šiose gairėse dalyvaujanti įmonė yra įmonė, apskaičiuojanti savo mokumo būklę. Terminas „susijusi įmonė“ reiškia bet kurią su ta dalyvaujančia įmone susijusią įmonę, kaip nurodyta direktyvos „Mokumas II“ 212 straipsnio 1 dalies b punkte.
6. Gairėse laikomasi holistinio požiūrio. Pirmiausia jose aprašomas įvairių rūšių susijusių įmonių, įskaitant dalyvavimą, nustatymas. Jos taip pat apima įvairių rūšių susijusių įmonių traktavimą, visų pirma dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose ir strateginį dalyvavimą.
7. Kai šiose gairėse daroma nuoroda į susijusios įmonės vertinimą arba vertę, turėtų būti daroma nuoroda į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 13 straipsnį.
8. Gairės susijusios su susijusių įmonių traktavimu, įskaitant individualų dalyvavimą. Daugeliu atvejų susijusi įmonė identifikuojama vienodai tiek dalyvaujančios įmonės, kaip atskiro subjekto, požiūriu, tiek grupės tikslais. Tačiau tam tikrais atvejais gali būti skirtumų: susijusios įmonės veikla gali būti tokia, kad dalyvaujančiai įmonei ir susijusiai įmonei nebūtų taikoma grupės priežiūra pagal direktyvos „Mokumas II“ 213 straipsnį. Be to, gali būti atvejų, kai keli grupės subjektai turi balsavimo teises arba įmonės kapitalą, kurie kartu sudaro 20 % arba daugiau įmonės balsavimo teisių arba kapitalo. Todėl tokia įmonė grupės lygmeniu būtų laikoma susijusia įmone. Tačiau, jei kiekvieno atskiro grupės subjekto turima kapitalo dalis yra mažesnė nei 20 %, nė vienas iš tų grupės subjektų atskiro subjekto lygmeniu įmonės neidentifikuotų kaip susijusios įmonės.
9. Šiose gairėse neapibrėžti terminai turi įvade nurodytuose teisės aktuose apibrėžtą reikšmę.
10. Šios gairės taikomos nuo 2027 m. sausio 30 d. ir jomis panaikinamos ir pakeičiamos Gairės dėl susijusioms įmonėms, įskaitant dalyvavimą valdant kapitalą, taikomo režimo (EIOPA-BoS-14-170).

2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos¹ reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48–83).

2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos² direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1–155).

2014 m. spalio 10 d.³ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/35, kuriuo papildoma Direktyva 2009/138/EB (OL L 12, 2015 1 17, p. 1–797).

1 GAIRĖ. IDENTIFIKAVIMAS

11. Dalyvaujančios įmonės, remdamosi savo, kaip atskiro subjekto, vertinimu, turėtų nustatyti savo susijusias įmones ir dalyvavimą.
12. Nustatydamos susijusią įmonę pagal akcijų nuosavybę tiesiogiai arba kontrolės būdu, dalyvaujančios įmonės turėtų nustatyti:
 - (a) jų turimų balsavimo teisių procentinė dalis, palyginti su įmonės balsavimo teisėmis;
 - (b) turi visų klasių įmonės išleistą akcinį kapitalą, išreikštą tos įmonės išleisto akcinio kapitalo procentine dalimi, neatsižvelgiant į balsavimo teises.

Kai a arba b punktuose nurodyta suma yra 20 % arba didesnė, dalyvaujančios įmonės savo investiciją į įmonę turėtų laikyti dalyvavimu.

Kai dalyvaujama draudimo ar perdraudimo įmonėje, kuriai taikoma direktyva „Mokumas II“, vertinimai pagal a punktą paprastai yra susiję su apmokėtu paprastuoju akciniu kapitalu, nurodytu Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto i papunktyje, ir pagal b punktą – su apmokėtu paprastuoju akciniu kapitalu ir apmokėtomis privilegijuotosiomis akcijomis, nurodytomis Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto v papunktyje.

13. Dalyvaujančiosios įmonės turėtų užtikrinti, kad jos galėtų nustatyti susijusių įmonių akcinio kapitalo pokyčių poveikį ankstesnėje dalyje aprašytam vertinimui kiekvieną kartą, kai dalyvaujanti įmonė apskaičiuoja savo mokumo kapitalo reikalavimą pagal direktyvos „Mokumas II“ 102 straipsnį.
14. Nustatydamos susijusią įmonę pagal direktyvos „Mokumas II“ 212 straipsnio 2 dalį remiantis tuo, kad dalyvaujanti įmonė gali daryti lemiamą arba reikšmingą įtaką kitai įmonei, priežiūros institucijos turėtų atsižvelgti į veiksmus, nustatytus direktyvos „Mokumas II“ 212 straipsnio 4 dalyje ir išsamiau patikslintus direktyvos „Mokumas II“ 212 straipsnio 5 dalyje nurodytuose techniniuose reguliavimo standartuose.

2 GAIRĖ. DALYVAVIMO FINANSŲ IR KREDITO ĮSTAIGOSE NUSTATYMAS

15. Dalyvaujančiosios įmonės susijusią įmonę turėtų laikyti finansų arba kredito įstaiga, jei ji yra „Mokumo II“ 92 straipsnio 2 dalyje nurodyta įstaiga. Šie aprašymai apima bet kurią įstaigą, kuri vykdo tame straipsnyje aprašytas funkcijas arba veiklą, nepaisant to, kad įstaigai negali būti taikomi tame straipsnyje nurodyti teisės aktai.
16. Dalyvaujančios įmonės turėtų užtikrinti, kad bet koks dalyvavimas finansų ar kredito įstaigoje, kurioje balsavimo teisės arba kapitalas turimi netiesiogiai, būtų traktuojamas taip pat kaip dalyvavimas finansų ar kredito įstaigoje, kurioje balsavimo teisės arba kapitalas turimi tiesiogiai.

3 GAIRĖ. STRATEGINIO DALYVAVIMO NUSTATYMAS

17. Dalyvaujančios įmonės turėtų nustatyti strateginį dalyvavimą pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnį taip:

- (a) dalyvaujančios įmonės, naudojančios standartinę formulę savo mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti, turėtų nustatyti strateginį dalyvavimą, neatsižvelgiant į tai, ar jos dalyvauja draudimo ar perdraudimo įmonėje, finansų ar kredito įstaigoje ar bet kurioje kitoje susijusioje įmonėje;
 - (b) dalyvaujančios įmonės, taikančios vidaus modelį savo mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti, turi nustatyti strateginį dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose tik tam, kad įvertintų, ar taikoma Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 3 dalis.
18. Siekdamos įrodyti, kad laikosi Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnio reikalavimų, dalyvaujančios įmonės neturėtų padalyti dalyvavimo į atskiras dalis, kai kurias dalis laikydamos strateginėmis, o kitas – ne. Kai nustatoma, kad konkretus dalyvavimas yra strateginis:
- (a) jei dalyvaujama finansų arba kredito įstaigoje, visos investicijos į jos nuosavas lėšas yra strateginės;
 - (b) visų kitų susijusių įmonių atveju visos investicijos į dalyvavimą kapitale yra strateginės.
19. pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnio a punktą dalyvaujančios įmonės, atlikdamos kokybinį ir kiekybinį vertinimą, turėtų galėti įrodyti, kad tikėtina, jog investicijos į nuosavą kapitalą vertė bus iš esmės mažiau kintama. Vertinimo tikslais dalyvaujančios įmonės turėtų užtikrinti, kad:
- (a) tiek dalyvavimui kapitale, tiek kitiems nuosavybės vertybiniais popieriams, pasirinktiems palyginimo pagrindu, laikui bėgant taikomi nuoseklūs ir tinkami vertinimai;
 - (b) jie atsižvelgia į savo įtakos poveikį dalyvavimo vertei.
20. Įrodydamos, kad investicijos pobūdis yra strateginis, pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnio b punkto i–iii papunktčius dalyvaujančios įmonės turėtų:
- (a) nurodomas laikotarpis, kuriam ketinama taikyti dalyvavimo strategiją;
 - (b) atsižvelgti į rinkos sąlygų poveikį pagrindinėms politikos sritims;
 - (c) nustatyti visus svarbius veiksnius, darančius poveikį dalyvaujančiosios įmonės gebėjimui išlaikyti savo strategiją, arba suvaržymus, ir kaip juos būtų galima arba būtų galima sušvelninti.
21. Įrodydamos ilgalaikio ryšio buvimą pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnio b punkto iv papunktį, dalyvaujančios įmonės turėtų atsižvelgti į šiuos kriterijus:
- (a) ar laikui bėgant tarp šių dviejų įmonių egzistuoja stabilūs santykiai;
 - (b) ar tie stabilūs santykiai lemia glaudų ekonominį ryšį, rizikos ir naudos pasidalijimą tarp įmonių arba rizikos poziciją viena kitos atžvilgiu;
 - (c) šių dviejų įmonių santykių forma, kuri gali apimti nuosavybę, bendrus produktus ar platinimo linijas, kryžminį pardavimą, bendrųjų įmonių steigimą ar kitus ilgalaikius veiklos ar finansinius ryšius.
22. pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnio b punkto v papunktį dalyvaujanti įmonė, kuri yra grupės dalis, pagrindinę politiką, kuria grindžiami arba ribojami grupės veiksmai, turėtų laikyti pagrindinės patronuojančiosios įmonės arba, jei skiriasi, įmonės, kuri nustato pagrindinę politiką visai grupei, apibrėžta politiką.

23. Dalyvaujančios įmonės turėtų dokumentuoti savo svarstymus Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 171 straipsnyje ir 18–22 dalyse išdėstytais klausimais, įskaitant visus kitus svarbius veiksnius, kartu su atitinkama patvirtinamąja medžiaga.

4 GAIRĖ. KOMISIJOS DELEGUOTOJO REGLAMENTO 2015/35 68 STRAIPSNIO APSKAIČIAVIMO APRĖPTIS

24. pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnį nustatydamos dalyvavimo finansų ir kredito įstaigose vertė,⁴ dalyvaujančios įmonės turėtų įtraukti tiesiogiai ar netiesiogiai turimą nuosavą kapitalą ir visus kitus nuosavų lėšų elementus.
25. Dalyvaujančios įmonės turėtų taikyti šiuos metodus:
- (a) tiesiogiai turimų kapitalo dalių atveju Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio tikslais turėtų būti naudojama dalyvavimo finansų ir kredito įstaigose vertė, kurią dalyvaujanti įmonė nustato pagal „Mokumo II“ vertinimo principus;
 - (b) į dalyvavimą finansų ir kredito įstaigose, netiesiogiai turimą per kitą dalyvavimą finansų ar kredito įstaigoje, neturėtų būti atsižvelgiama pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnį, nes jų vertė jau turėjo būti įtraukta į tiesiogiai valdomo dalyvavimo finansų ar kredito įstaigoje vertę pagal a punktą;
 - (c) netiesiogiai turimo dalyvavimo finansų arba kredito įstaigoje atskaitymas turėtų būti atliekamas tik tais atvejais, kai dalyvaujančios įmonės ir finansinio dalyvavimo bei dalyvavimo kredito veikloje susijusios įmonės nėra finansinio dalyvavimo ir dalyvavimo kredito veikloje įmonės;
 - (d) kitoms netiesiogiai turimoms finansų arba kredito įstaigos kapitalo dalims taikant Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnį turėtų būti naudojama susijusios įmonės pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 13 straipsnį nustatyta dalyvavimo vertė;
 - (e) Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio tikslais naudojamos vertės turėtų atspindėti dalyvaujančiai įmonei tiesiogiai ir netiesiogiai priklausančią dalyvavimo finansų ar kredito įstaigoje proporcingą nuosavybę.
26. Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio tikslais apskaičiuodamos 10 % elementų, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto i, ii, iv ir vi papunkčius, dalyvaujančios įmonės turėtų naudoti pagrindinių nuosavų lėšų elementų sumą prieš bet kokį atskaitymą pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnį dalyvavimo finansų ir kredito įstaigose atžvilgiu.

5 GAIRĖ. DALYVAVIMO FINANSŲ IR KREDITO ĮSTAIGOSE ATSKAITYMAI

27. Kai atskaitymų pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 1 ir 2 dalis negalima atlikti iš atitinkamos pakopos, kaip nustatyta Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 5 dalyje, įmonės turėtų taikyti šiuos metodus:

⁴ Tai apima visą dalyvavimą, nurodytą direktyvos „Mokumas II“ 92 straipsnio 2 dalyje.

- (a) jeigu atskaitytini straipsniai nepriskiriami Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 5 dalyje nustatytoms pakopoms, visi atskaitymai turėtų būti atliekami iš straipsnių, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto i, ii, iv ir vi papunkčius, sumos;
- (b) jeigu atskaitymo suma viršija sumą, iš kurios ji turi būti atskaityta pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 5 dalį, perviršis turėtų būti atskaitytas taip:
 - (i) turimos papildomos 1 lygio priemonės, viršijančios straipsnius, įtrauktus į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto iii, v ir b papunkčius, atskaitomos iš straipsnių, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto i, ii, iv ir vi papunkčius;
 - (ii) turimos 2 lygio priemonės, viršijančios pagrindines nuosavas lėšas, įtrauktas į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 72 straipsnį, pirmiausia atskaitomos iš elementų, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto iii, v ir b papunkčius, o tada iš elementų, įtrauktų į Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 69 straipsnio a punkto i, ii, iv ir vi papunkčius, kol bus atliktas visas atskaitymas.
- (c) nepaisant a ir b punktų, priežiūros institucijos gali leisti dalyvaujančiai įmonei neatskaityti jos dalyvavimo kredito ar finansų įstaigoje vertės, jei tenkinamos direktyvos „Mokumas II“ 92 straipsnio 1a dalyje nustatytos sąlygos.

6 GAIRĖ. KOREGAVIMAI DĖL NETIESIOGIAI TURIMO DALYVAVIMO FINANSŲ IR KREDITO ĮSTAIGOSE ATSKAITYMŲ

28. Kai pagal Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnį reikalaujama visiškai arba iš dalies atskaityti netiesiogiai turimo dalyvavimo finansų arba kredito įstaigoje vertę, dalyvaujančios įmonės tik mokumo kapitalo reikalavimui apskaičiuoti turėtų:

- (a) to atskaitymo suma sumažina tiesiogiai valdomos susijusios įmonės, kuri yra dalyvaujančios įmonės turtas ir per kurią netiesiogiai valdomas dalyvavimas finansų ar kredito įstaigos veikloje, vertę;
- (b) atliekant a punkte aprašytą koregavimą, laikomasi Komisijos deleguotojo reglamento 2015/35 68 straipsnio 5 dalyje ir 5 gairėje nustatyto metodo.
- (c) nepaisant a ir b punktų, priežiūros institucijos gali leisti dalyvaujančiai įmonei neatskaityti jos dalyvavimo kredito ar finansų įstaigoje vertės, jei tenkinamos direktyvos „Mokumas II“ 92 straipsnio 1a dalyje nustatytos sąlygos.

ATITIKTIES IR ATASKAITŲ TEIKIMO TAISYKLĖS

29. Šiame dokumente pateikiamos gairės, paskelbtos pagal EIOPA reglamento 16 straipsnį. Pagal EIOPA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas, kad laikytųsi gairių ir rekomendacijų.

30. Kompetentingos institucijos, kurios laikosi arba ketina laikytis šių gairių, turėtų jas tinkamai įtraukti į savo reguliavimo arba priežiūros sistemą.
31. Kompetentingos institucijos per du mėnesius nuo išverstų redakcijų paskelbimo turi patvirtinti EIOPA, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, nurodydamos nesilaikymo priežastis.
32. Jei iki šio termino atsakymas nebus pateiktas, kompetentingos institucijos bus laikomos neatitinkančiomis pranešimo reikalavimų ir apie jas bus pranešta kaip apie tokias.

GALUTINĖ NUOSTATA DĖL PERŽIŪRŲ

33. Šias gaires peržiūrės EDPPI.